

4498.
M. 1236/942
doc.

PAVEL AL. MACEDONSKI

CĂRĂBUȘUL
DE
AUR

(Fantezie Poetică)

1 9 4 1

„TIPOGRAFIA CAPITALEI“ Bd. ELISABETA No. 5, BUCUREȘTI

PAVEL AL. MACEDONSKI

302253

9498.

CĂRĂBUȘUL DE A U R

(Fantezie Poetică)

13502.

1 9 4 1

„TIPOGRAFIA CAPITALEI” Bd. ELISABETA No 5, BUCUREȘTI

BIBLIOTECA CENTRALA UNIVERSITARA
BUCURESTI
COTA.....9498.....

B.C.U. Bucuresti

C13502

RC22/05

CONTOUR 1948

1948

1948

PAVEL AL. MACEDONSKI

Ministerul Invățământului P. 10

BIBLIOTECA CENTRALĂ

CALLE D. 10

BUCUREȘTI

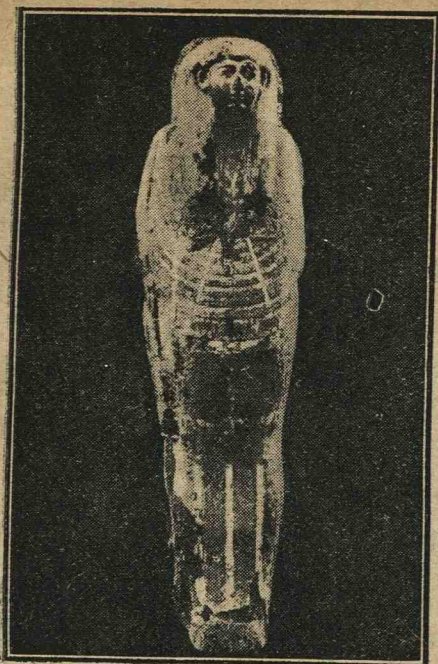
șine
magice

CONTROL 1953

CONTROL 1951

1951

D

Momia miraculoasă

Legenda Momiei miraculoase

Sarcofagul Momiei miraculoase, se află deus într'o cameră mortuară înfațișând imagina fidelă a Sanctuarului Templului din Denderah (Egypt).

Această Momie, e marea preteasă a Templului din Hathor, stăpâna templului din Dendarah, zeița amorului, despre care se spunea, că era fiica Faraonului, binelăcătoarea săracilor și desmoșteniților, și protectoarea îndrăgostiților.

Principesă Egypteană, între altele, deținea marea taină a științelor oculte și magice

ale Templului. Ca fiică a preotului Amon și protectoare a săracilor și celor suferinzi, i se atribuisse denumirea de „*Binefăcătoarea*“. A trăit la 1700 înainte de Christos. Sarcofagul a fost descoperit acum patruzeci de ani, de un prieten al Profesorului W. Tawa, din Alexandria, care i l-a dăruit marelui om de știință, — în păstrarea căruia se află și astăzi. — Sarcofagul, de o rară frumusețe, în el, sunt săpate hieroglife cuprinzând legenda Momiei, neagră și uscată, care e înfășurată în stofe de papyrus, și îmbalsămată după metoda atât de ingenioasă a acelor vremuri. Sicriul e închis într'o cutie de sticlă. Momiei îi lipsește o mână, care a fost vândută de un marinar Direcțiunei Muzeului Psychic din Westminster (Londra) de sub președinția lui Sir Conan Doyle. Ziarul medical *Aristote* (Franța) No. 29 din Aprilie 1929 relatează, că atât momia frumoasei Isis din Hathor, cât și mâna ei, ce se afla la muzeul din Londra, sunt investite cu puteri magice. Se spune asemenea, că din mâna neagră și uscată se preling picături de sânge, cari vindecă lepra și cele mai molipsitoare boli.

Paris 1939

Lydia Martini

Cărăbușul de aur

Fantezie poetică de PAVEL AL. MACEDONSKI

Pavel Al. Macedonski, scriitor și ziarist, a scris mai întâi această fantezie poetică, în versiune franceză, și a trimis-o marelui Teatru Odeon din Paris, spre a fi reprezentată pe scena Pariziană, apoi, a prezentat-o Teatrului Național din București.

Pavel Al. Macedonski, fiul marelui poet Alexandru Macedonski, a fost inspirat să scrie „Cărăbușul de Aur“, de CĂRĂBUȘUL (porte-bonheur) pe care i l-a trimis din Paris, marele om de știință, Profesorul *TAWA din Egypt*, care actualmente locuiește Rue Rivoli, și e posesorul MOMIEI miraculoase în al cărei sarcofag, s'au găsit pietre antice, și prețioase de mare valoare, între cari și Cărăbușul, pe care marea Preoteasă Isis (din Hathor) l-a investit cu puteri magice după cum arată și legenda acestei zeițe.

CĂRĂBUȘUL DE AUR

PERSOANELE

<i>Visătorul</i>	<i>Moartea</i>
<i>Rafaela</i> (soția Visătorului)	<i>I-iul Poet</i>
<i>Marea Preoteasă</i> (Isis din Hathor)	<i>II-ilea Poet</i>
<i>Arsene</i> (un servitor)	<i>Criticul de artă</i>
<i>Anticarul</i>	<i>6 poeți tineri</i>
<i>Scriitorul</i>	<i>I-a sclavă</i>
<i>Viața</i>	<i>II-a sclavă</i>

Baletul Anotimpurilor : Primăvara, Vara. Toamna și Iarna. Popor, Sclave, Cântăreți, Dansatoare. Figurație, Fast, etc.

DECORURILE

1) *Un cabinet modest de lucru* — al cărui fundal de la plafon, la dușumea, ne înfățișează pictura unui *peisaj Egyptean*. Spre stânga se află **TEMPLUL DIN DENDARAH**. Printre boschetele de copaci și **PALMIERI** se zărește șerpuint Nilul. Decorul poate fi ridicat cu ușurință. El e pictat *pe mai multe planuri suprapuse*, cari ne dau aspectul cât mai real al unei străzi în pantă, ale cărei trepte, duc până la intrarea Templului, trepte pe cari să se poată menține Marea Preoteasă (Isis) cu întreaga suită. Spre dreapta se ridică o peluză, ce e necesară evoluțiunei baletului.

2) *Tabloul II reprezintă interiorul unui magazin de amaneturi și Anticărie*, a cărui fereastră are vederea spre stradă. Prin fereastră se zărește cum viscolește și ninge.

3) *Tabloul reprezintă interiorul unui cabinet elegant de mare scriitor*, ajuns la apogeul gloriei și bogăției. Fundalul acestui cabinet, își păstrează acelaș joc de pânze, și aceeași pictură a peisajului Egyptean care e mascat de o grea perdea de catifea roșie, brodată cu aur, și flori de crin și de argint. Perdeaua se poate desface cu ușurință ca o cortină, în ambele părți, lăsând liberă vederea Egyptului.

ACTUL I

SCENA I-a

Decorul I. — *Cabinetul de lucru al visătorului cu mobilă modestă*. Visătorul șade la birou și scrie. *Rafaela*, soția lui, răsfoește o revistă.

Rafaela și Visătorul.

Visătorul. — *Rafaelo, scumpa mea soție, iată în sfârșit, Cetatea Viselor, acest Imn al Nemu-*

rirei, despre care poți fi sigură că, îmi va aduce gloria și bogăția

Rafaela. — Cetatea Viselor. — Imnul Nemurirei? — nu pot fi decât o nouă nebunie, abracadabrantă. De altfel este știut că tu, nici odată, nu vei putea realiza nimic serios. Da, — tot, absolut tot, ce scri, sunt ciudățeni, — adevărată nebunie!

Visătorul — Cetatea Viselor! sau mai bine zis, Cetatea Soarelui! poți fi sigură că îmi vor aduce gloria visată. Amintește-ți draga mea, ce spune istoria despre Egypt: Cum amintește că poporul Egyptean, înălța imn de glorie lui Osiris: Ei bine, și eu, asemenea, înalț cântece de slavă, aceluiaș mare și bun Dumnezeu. Soarelui, frumosului și caldului Soare, — acest puternic zeu al luminei, care e marele creator al Vieții. Haide! găsesc că nu-și are rostul, să zâmbești. Nu e adevărat oare, că soarele, ne încălzește cu razele lui puternice? Soarele, da, — el e marele meșter, care face să îmbobocească florile și fructele să se coacă. El, e frumosul rășboinic cu pletele de aur scăpărătoare de lumină căruia mă închin, și în fața căruia mă descopăr. El, adesea mă pătrunde cu lumina lui binecuvântată, — și această lumină, — o simt, — aici, — în inimă, — în creier!

Rafaela (printre dinți). — Cred, mai cu seamă, creierul că îți e atins. Dar.. știi ce? Spune-mi și mie, cui ai închinat Imnul tău? Soarelui sau Visului?

Visătorul. — Rafaelo, iar ești răutăcioasă. — Ți-am spus că Soarele, pentru mine înseamnă totul, sub razele lui binecuvântate, și prea bine că toate plantele reînfloresc, natura prinde viață, și se îmbracă într'un colorit fantastic — tot sub mângâerea razelor solare, noi înșine, simțim o

transformare, o reîntinerire, și o forță nouă că ne cuprinde, fără de veste, când acest soare ne pătrunde cu privirea lui de foc.

Rafaela. — Sfârșește! — Taci nebunule! — ajung visurile. Ele, nu-ți pot folosi la nimic. Iar bați câmpii. — Uită-te în oglindă, — nenorocitul! și lesne te vei putea convinge de marile binefaceri ale soarelui tău imaginar. Iată; în ce hal ai ajuns. — Iată, unde te-au dus visurile — Ți-am spus-o adesea, — și acum mă faci din nou să-ți repet, că, nu ai talent și pace. Ți-am spus mereu să te lași de scris — și această povăță ți-am dato, nu numai eu, dar și alții: părinții tăi, prietenii; — rudele; vecinii — și toți aceia cari de cum te întâlnesc îți râd în față. Ai ajuns batjoeura lumii! Pari un schelet — toți, te iau drept un cerșetor. — Nu râde! crezi poate că glumesc? Zadarnic îți mângâi pletele; degeaba îți aranjezi lavaliera, lundu-ți o înflăcășare de cuceritor al Olimpiului. — Nu te prinde; rolul poetului — nu te aranjează, această atitudine îngânfată. — E curată nebunie! Haide! sfârșește. Ai început să mă plictisești cu aberațiile creierului tău bolnav și detracat.

Visătorul. — Rafaela — te rog, destul, încează, pentru numele lui Dumnezeu, — nu mai tmă insulta.

Rafaela. — Nu, nu voesc să tac. N'am să sfârșesc, — nu-ți voi da pace până nu te voi convinge, — până nu-ți voi impune voința mea sănătoasă: Aruncă-ți hârțoagele tale, rupe manuscrisele și apucăte serios de lucru. Se simte nevoia de ceva prozaic, — care să ne aducă și să ne asigure pâinea de toate zilele. Dacă vei urma să scrii versuri — toate resursele noastre se vor sfârși, și cum suntem istoviți de suferință

vom pieri în vârtoarea vieții, — în cea mai neagră și cumplită mizerie.

Visătorul. — Te rog, destul; înceetează; — taci!

Rafaela. — Nu, nu tac! A! Iată! mi-a venit o idee! care te va smulge din toropeala și visarea ta. — Am o idee salvatoare! Bucură-te!

Visătorul. — Fie! Să auzim ideea ta înțeleaptă, care nu e produsul unui creier det. acat!

Rafaela. — Ideea mea salvatoare... e! să-ți ofer! serviciile pentru... măturatul străzilor!... ocupând acest post, nu va fi nevoie de nici o diplomă.

Visătorul. — Iți bați joc de mine? N'ai inimă ești fără cruțare!

Rafaela. — Și a doua idee... e! să ocupi un post de supraveghetor.

Visătorul. — Nu. Nu, nici o dată! — Păstrează-ți ideile ofensatoare. În asemenea servicii nu se complac decât oamenii lipsiți de ideal. Acești viermi scârboși ai pământului, — Pe mine, de vreme ce Pegaz, ma ridicat pe aripile lui, spre olimpul luminos al zeilor. — Nici o dată nu mă vei putea face să renunț la Cetatea mea de vise.

Rafaela. — Incăpățânatule! Catârule!

Visătorul. — Dă-mi pace.

Rafaela. — Fie, îți atât eu. Iți voi arunca manuscritele în foc.

Visătorul. — Ce ai zis? Indrăsnește!

Rafaela. — Crezi că mi-e teamă de tine?

Visătorul. — Mă ameninți? Zadarnic, cu mine nu se mai prinde.

Rafaela. — Dacă e astfel, — Na! Și aceasta numai pentru un început. Iată dovada. (Îi răvășește manuscritele, după birou, și i le aruncă curioasă în lață. Apoi iese trântind ușa.

Visătorul (singur)

Visătorul. (După plecarea Rafaelei, se duce spre fundalul cabinetului de lucru, ia o pensulă, paleta și culori, și începe să retușeze peisagiul Egyptian, apoi rămâne în contemplarea lui)

Visătorul. — Da! Iată visul! Scumpul meu vis, — care e singura posibilitate de a părăsi această lume, acest colț negru de pământ, de aspră suferință. Visul! da, visul meu, cum ași vrea să mă poarte spre țara îndepărtată și binecuvântată a Soarelui. Acolo unde predomină lumina binecuvântată, — acolo ași vrea să mă poarte aripile visului meu de aur. (Se așează pe un scaun în fața decorului, și rămâne în extaz. — *Visătorul* tresare și se ridică cum intră *Arsenie* servitorul)

S C E N A III-a

Visătorul și servitorul

Arsenie. — Domnule, un turc, vă caută și dorește să vă vorbească.

Visătorul. — Un Turc? Ce spui? Ce dorește de la mine?

Arsenie. — Știu eu.

Visătorul. — Cine poate fi? Nici o dată în viața mea, nu am cunoscut un turc. — Sigur că te-ai înșelat *Arsenie*, și nu e turc?!

Arsenie. — De unde să mă înșel El poarta turban, și are un accent străin în vorbire. Cu siguranță că individul acesta, nu e dupe malurile Senei, și nici de la Canabiere.

Visătorul. — Lovindu-se cu palma peste frunte. — Ptiu! Ce idiot sunt! (Iasă paleta și pensula din mână. Figura lui, căpă o expresie de bucurie, — cuprins de o expansiune de

spontană bucurie.) Sigur că nu e turc. Este !...
ia ghicește ?...

Arsenie. — De unde să ghicesc, că nu sunt
cărturăreasă.

Visătorul. — Ei bine, să-ți spun eu.

Arsenie. — Cine e ?

Visătorul. — E Hinduș !

Arsenie. — Se prea poate, dacă domnul do-
rește să fie Hinduș.

Visătorul. — Da. E însăși Maharajahul Indiei !
Acela, care are numeroase palate pe malurile
Gangelui și ale Brahmaputrei.

Arsenie. — Da. Sigur că el trebuie să fie.

Visătorul. — Norocul vine de data asta
să-mi bată la ușă. — Maharajahul, sigur că a
auzit vorbindu-se despre operele mele literare,
nepieritoare.

Arsenie. — Dacă domnul îmi permite... să
fiu sincer, domnul abia le-a scris. — Și din tot
ce a scris, nimic n'a tipărit. Deci, nu poate fi
vorba de tipărit, de vreme ce nimic nu e cunoscut,
din ceia ce domnul a scris. — Așa, dar, cum
putea să știe !...

Visătorul. — Foarte bine ! Iată cum : Este
cunoscut că Hindușii, știu tot ce se petrece pe
lume. Unii dintre ei, se plimbă, petrece la Paris,
sau la Londra, — acolo ei călătoresc numai cu
spiritul ; — pe câtă vreme corpul lor liniștit,
doarme, se odihnește cine știe unde, la umbra
vreunui boa bab sau Palmier African. —
Altfel cum explici tu, ce ar putea căuta el, la
mine ? Eu cred că Hindușul, a auzit vorbindu-se
despre opera mea literară, și peste măsură de
entuziasmat, a hotărât grabnic, să facă această
călătorie, până aci, în dorința să-mi facă cunoș-
tiința : apoi să-mi propue, editarea operei
mele. — Da, în acest caz... de ! și pentru mine

s'ar împune că o chestiune de politețe, să schimb numele imnului meu. — Ce ar fi dacă în loc de imnul Soarelui, — Cctatea viselor? Ași da denumirea de imnul Indiei, — Hindusul ar rămâne încântat!

Arsenie. — Minunat. Altă denumire mai potrivită nici că se putea găsi.

Visătorul. — Bravo! Sunt fericit că mă aprobi Arsenie! și de bucurie că mi-ai adus această veste, anunțându-mi această plăcută vizită îmi vine să săr în sus — să-te cuprind în brațe și să-te sărut. Dar, ia spune-mi cum arată necunoscutul la față? ce culoare?

Arsenie. — Ca aluna prăjită.

Visătorul. — El e! Hotărât! nici că putea fi altul E prințul Indiei!

Arsenie. — Da. Maharajahul!

Visătorul. — Du-te repede. Aleargă: nu-l lăsa prea mult să aștepte.

Arsenie. — Prea bine domnule. Il poftesc îndată. (ese)

SCENA IV-a

Visătorul și cafegiul

(Arsenie, introduce pe cafegiul, care e îmbrăcat într'o redingotă lungă și neagră. — El, pe cap poartă un turban alb, care înconjoară fesul roșu. Cum zărește pe noul venit, Visătorul se înclină respectuos.)

Cafegiul. — Dumneata ești bărbatul lui Madam Rafaela?

Visătorul. — Sigur, Excelență. De ce îmi puneți această întrebare? Vă rog mai întâi luați loc. Poștiți, vă rog!...

Cafegiul. — Mulțumesc! Mulțumesc!...

Visătorul. — N'ai pentru ce să-mi mulțumesci. Cred că, nu m'am înșelat.

Am onoare! Cu?...

Cafegiul. — Cu...!

Visătorul. — Cu..?

Cafegiul. — Cu.,?

Visătorul. — Cu accentul Dv., străin, cu această înfașurare, cu, trăsăturile Dv., nobile, cu siguranță că sunteți...

Cafegiul. — Haide | Haide! reaminteșteți bine!

Visătorul. — Sunteți, Alteța Serenisima. Maharajahul Indiei.

Cafegiul. — (Râzând pe înfundate) Incântat Incântat! de atâta cinste (aparte) Săracul! E nebun!

Visătorul. — Principe! nu va mai fi nevoie de azi încolo, să vă păstrați anonimatul, nici incognitul. — De altfel, figura Dv. care e reprodusă în toate ziarele și revistele straine, vorbesc mai presus de orice laudă. — Toată lumea știe că, sunteți cel mai bogat om dupe globul terestru, și că aveți întinse domenii și peltate, pe malurile Gangelui și Brahmaputrei. — Toată lumea știe că, sunteți cea mai ilustră și reprezentativă figură, cel mai inteligent și mai frumos om: toți, ne închinăm în fața Dv., care sunteți un izvor de nesecată sănătate, inteligență și lumină. — Pentru aceste calități supraomenești dați-mi voie să-mi plec fruntea și să îngenuchez în fața luminăției Voastre, ilustre oaspete care veniți din țara îndepărtată a Indiei!

Cafegiul. — (aparte) La noi asta se numește țicnit! (aparte) Trebuie să fiu cu băgare de seamă să nu-l contrazic căci altfel nebunului îi vine furiile și-mi sare în cap,

Visătorul. — Ghicesc, la ce vă gândiți, s'au mai bine zis înțeleg Principe scopul vizitei Voastre neașteptate. Mi s'a spus că, aveți intenția să faceți o operă de binefacere socială, —

editând operile mele, pentru binele umanității.—

Cafegiul. — Ce vrei să zici? Ce opere bre?

Visătorul. — Vă înțeleg foarte bine, — voiți să-mi tipăriți operile mele. Cunoașteți desigur valoarea scrierilor mele, și de aceea vă dați seama că ele, odată ce vor fi tipărite în volum, vă vor aduce un câștig enorm. Aur! Aur!

Cafegiul. — (aparte) Săracul! e nebun — Boala lui e fără leac. Boala lui ar însemna pe franțuzește, — supra nebun; — Nebun furios, — nebun de legat? (către Visător) Ia spune-mi și mie, bre, suferi de ceva? Te doare capul? Nu auzi așa ceva, cum cântă prin cap.?

Visătorul. — Înțeleg. E vorba de greeri? Voiți să glumiți Principe? Pentru ce-mi puneți această întrebare.?

Cafegiul. — Te întreb, pentru că să-ți spun drept, nu știu ce să cred. Sau îți bați joc de mine, s'au mă confunzi cu prietenul D tale?

Visătorul. — Nu vă confund deloc.

Cafegiul. — Ei bine, ști ce? Eu nu am timp de pierdut. Află că sunt cafegiul din colț. Marele comerciant care vinde cafea, bomboane turcești, făstăcuri, halva, fructe și rahat.

Visătorul. — A! A!

Cafegiul. — Precum îți spun, nu sunt nici turc, nici Hindus, bre.

Visătorul. — (cu nedumerire) Atunci? Ce sunteți?

Cafegiul. — Sunt armean. Da, domnule sunt armean.

Visătorul. — Dumnezeu! Vai ce desiluzie, S'au spulberat visurile mele. Da. Visurile mele de fericire. (Apropiindu-se de cafegiu) Și cine dracu te-a trimis să-mi tulburi liniștea? Repaosul suprem — Nirvana! și Cetatea Visurilor.

Cafegiul. — Flătește nota, și apoi plec. —

Te las să visezi, cât poți. Însă mai întâi adu banii. Haide! nu face pe șmecherul.

Visătorul. — Ce bani? Ce notă?

Cafegiul. — Nu face pe nebunul. La mine nu se prinde! Uite, sunt de plată 168 lei.

Visătorul. — Doamne! Doamne! de unde voești să-ți plătesc, o asemenea sumă, când în buzunar n'am nici o centimă?... Iată. (își întoarce buzunarele pe dos.)

Cafegiul. — Cine mănâncă plătește. — Cine nu plătește nu mănâncă. Dece ai trimes pe madama dumitale, să cumpere pe datorie?

Visătorul. — Eu?

Cafegiul. — Da. — A cumpărat pe datorie: cafea, zahăr, fructe, ciocolată și rahat.

Visătorul. — Cum eu am mâncat toate astea?

Cafegiul. — Dar n'ai voi să zici că eu? Dumneata oare nu mănânci? Te hrănești cu apă și poezie. N'ai voi să mă faci să cred, că-ți mănânci cetatea de vise?

Visătorul. (încrămenit). — Fie! însă îngăduie-mi numa icâteva zile.

Cafegiul. — Nu. Nu se poate. Am așteptat destul. Unde e madama dumitale? Madam Rafaela? Cu ea, mă înțeleg mai bine. Și bre dacă îmi garantează că-mi plătești, mai dau pe datorie, puțină halva și rahat de trandafir.

Visătorul (aparte). — Du-te deadreptul la dracu, cu rahatul tău de trandafir, și dă-mi pace (deschide ușa și strigă). Hei, Arsenie! unde e madama. Cafegiul voește să-i vorbească!

Arsenie. — Doamna a plecat și-a lăsat răspuns

BIBLIOTECA V. A.
Centrul
Cultural
Arsenie

13502.

că se duce pe la cafegiul din colț să-i plătească datoria.

Cafegiul (grăbindu-se). — Salut ! Salut ! D-le. Vă las sănătos. Știam eu.

Visătorul. — La dracul ! la Satan ! la Pluton ! Ah ! Arsenie, să nu-l mai prind că pune piciorul pe aici, Maharajahul ! Șarlatanul ! mă înțelege ! că îi voi rupe picioarele.

Arsenie. — Dacă ași fi știut... i'aș fi turtit fesul ! (ese)

SCENA VI-a

Visătorul (singur)

Visătorul. — Pe lumea asta, dupe cum se vede, parcă este un făcut ca la fiecare pas, să ne fie dat să ne lovim numai de decepții. Un cafegiu ! Ba, ceva mai mult, un datornic... ! Am căzut ca din lună pe pământ, fără parașută, — și cât pe aci realitatea crudă era să-mi frângă gâtul, — lovindu-mă de pământul acesta negru plin de animale cuvântătoare. Vai ! pretutindeni, mi-a fost dat să întâlnesc numai decepții, invidie răutate și viciu cari rod omenirea. Cât pri-vește florile parfumate ale poeziei, ele nu mai farmecă și nu mai încântă pe nimeni. O scumpă și divină floare a poeziei ! floare a visului ! și a cerului ! ce-ai ajuns acum ? o biată sdreanță ! In vremurile din trecut, inimile iubitoare, se încălzeau la flacăra ta sacră, o poezie ! floare a visului. In trecut oamenii te iubeau, erai stimată de toți. In prezent toti te batjocoresc și te urăsc. Altă dată poezie ! însemnai parfum îmbătător, freamăt, sbor de aripi cerești.

Albele fecioare, își împodobeau frunțile eu tine floare parfumată a poeziei. Floare înreală adesea când noaptea cobora, înstelat visurile de de iubire ale fetelor frumoase, cucereai inimile

domnițelor, cu lumina și parfumul tău atrăgător. Impedobeai diadema de nestemate a reginelor. Poezie! Floare de aur! Floare de lumină! binecuvântată fi! Dar geniul și-a frânt aripile inspirației! sub biciul crunt al destinului, Când urlă foamea sub fereastră, nimeni nu te mai invoacă toți fug de tine sărmană poezie! Floare de vis și de lumină, numai eu, singurul, nemângăiatul și tristul Visător, ți-am păstrat credință, și îți înalț, cântec de slavă, cântec de iubire! Coboară-te din Olimpul zeilor, poezie! Cuprînde-mă între aripile tale de lumină și dumă departe, — spre cetatea de vise: deschide-mi porțile cerului.— Sfântă și binecuvântată poezie: și primește sufletul meu chinuit. (scena se întunecă. Visătorul, adoarme, cu capul rezemat de spătarul fotoliului. O perdea de gaze se coboară, din dreapta și din stînga, se desprind două umbre. Sunt: Viața și Moartea, care, se apropie încet de Visătorul adormit)

SCENA VII-a

✓ *Visătorul.* — *Viața și Moartea*

Viața. — Doarme.

Moartea. — De la somn la moarte nu e decât un singur pas de făcut.

Viața. — Dece ai venit? Voești să-i iei sufletul?

Moartea. — Firește. — Visătorul, nu are ce căuta pe pământ, lui îi aparține cerul.

Viața. — Nici prin gând nu-mi trece să mă despart de el. Il iubesc prea mult. Iar poetul iubește pământul, muzica, natura, — viața și frumusețile ei apoi cunoști prea bine, că, Visătorii sunt nemuritori.

Moartea. — Cine? Stârvul acesta? Dă-mi voie să te contrazic. Numai oamenii de geniu

poat fi nemuritori. Pe câtă vreme, în corpul acestui om, e numai spiritul. — El, plutește între rațiune și nebunie. — Realitatea grăește că, nu e decât un vierme.

Viața. — Ai dreptate. Da! el e un vierme: însă un vierme, care gândește, un vierme al cărui creier lucrează, și care a îmbrăcat natura și poezia cu manta regală de purpură și de aur.

Moartea. — Incercări, sforțări zadarnice! Nimic precis, nimic bun, și apoi Ja ce folosese toate podoabele.

Viața. — Podoabele vieții, sunt florile luminei florile parfumate ale poeziei.

Moartea. — Fleacuri, prostii, iluzii! Dovada, iată: în ce promiscuitate trăește el, și ai lui. Privește cum lâncezesc în cea mai neagră mizerie.

Viața. — Pentru tine nemiloasă Moarte, sigur că toate podoabele vieții și poeziei nu au nici o valoare. Inșă susțin cu tărie că, numai poezia încununează și dă frumusețe sublimă frunților palide, și că deasupra căminului poetului, sunt blazoane, care întunecă bogățiile materiale, cele mai strălucitoare.

Moartea. — Oricum ar fi, — toți oamenii îmi sunt indiferenți. Fie că unii lasă în urma lor poeme, — aceste flori suave și parfumate ale gândirii, — fie că alții lasă după ei, banchete și bogățiile cele mai mari. Toți, — oamenii, în cele din urmă, toți sunt sortiți să se transforme în acelaș putregai negru, care se risipește în eternitate.

Viața. — Moarte nemiloasă! ești oare convinsă că luându-i sufletul poetului și înghețându-i suflarea, îl vei putea face mai fericit?

Moartea. — Eu socotesc, că luându-i viața, voi pune capăt iluziilor lui de glorie și mărire cred că, nu poate fi binefacere mai mare pentru

el, ca uitarea dorințelor și suferințelor pământești?
Viața. — Astfel gândești tu? Cu totul însă, alta e părerea mea! A muri, — înseamnă a pierde calitatea și facultățile de om: această chitară, această vioară cerească! A trăi, — înseamnă, — a fi, — a suferi, a cânta bucuria și durerea, — înseamnă uitarea neantului; — De aceea e mai bine pentru aceia care plâng și se sbat în noroi, ca prin luptă să se ridice deasupra spațiilor sonore, în această sferă luminată, unde, nu există suferință.

✓ *Moartea.* — Spațiile sonore, fac parte din domeniile mele. Nu din ale tale, căci tu ce ești *Viață*, decât prizoniera pământului.

Viața. — Iubesc! Dă-i pace, — și întorcete să-i iei sufletul după ce visătorul își va da toată contribuția lui pe pământ. — Tu știi prea bine cât mi-e de drag. — Prin versurile lui, aceste flori de lumină, cu parfum veșnic, a făcut să-mi pară mai plăcută, închisoarea mea terestră. Pleacă. Te depărtează *Moarte*, și numai când el te va eșua, când va veni declinul vieții, și, bătrânețea, când va suna ceasul tău, te poți înapoia să-i iei prada.

Moartea (se retrage încet cu pași mărunți, îndepărtată de gestul impunător al *Vieței*—*Iată își îndeplinesc dorința*, dar să știi *Viață*, că el, acest nebun visător, vă fi stăpânit totdeauna mai mult de mine, și ceasul meu când va suna, nu vei mai avea nici o putere să te împotrivești să-i iau sufletul, și corpul să-l dau pradă viermilor.

SCENA VIII-a

Viața. Baletul: Primăvara, Vara, Toamna și Iarna.

Viața. — Veniți ficele mele! veniți copii mei!

pe voi vă cântă. Vîno ! încântătoare Primăvară ;
vîno și tu, splendidă Vară ! superbă Toamnă, —
vîno ! veselă Iarnă ! Visătorul, e al vostru, dansați
împrejurul somnului lui, hora veseliei și sensi-
bilității. Îmbătați-l cu florile visului (Se aude
muzica în surdînă, care acompaniază baletul ;
care înconjoară pe visătorul adormit, dansând
figurile ce reprezintă farmecul fiecărui sezon.
Dansatoarele se apropie de el, îi mîngăie fruntea
îl înconjoară cu voaluri, care reprezintă
costumul fiecărui anotimp Dansul stârșit,
baletul se retrage și Viața asemeni. Perdeaua de
gaze se ridică și visătorul se deșteaptă ; își freacă
ochii)

Visătorul (În vreme ce cortina se lasă). —
Ce vis ciudat ! Ce vis !

TABLOUL II

✓ *Visătorul și Anticarul*

*(La ridicarea cortinei scena reprezintă
interiorul unui magazin de obiecte de artă
și anticărie, a cărui ușe și fereastră dau în
stradă, Ninge și viscolește. După tîghea stă
un anticar bătrîn cu ochelari. Ușa se des-
chide și intră Visătorul, cu fața vînată și
gulerul de la pardesiu ridicat).*

Visătorul. — Afurisită vreme.

Anticarul. — Mizeria te-a gonit în pas de lup,
pe o asemenea vreme ? Ce-mi mai aduci
visătorule ?

Visătorul. — Cîteva volume, de care nu
mai am nevoie... Le-am citit... ele nu mai îmi
trebuesc.

Anticarul (inventariînd pachetul). — Hârtoage
vechi, prietene ! (respingându-le) Iașile înapoi.

Visătorul. — Ce Dumnezeu, mă trimiți înapoi
cu brațele goale ?

Anticarul. — N'am ce să-ți fac. Nu valorează nimic.

Visătorul. — Te rog, nu mă da afară, nu-mi face inimă rea. Cumpără-mi aceste volume. Veți face o operă de binefacere. Am nevoie de bani.

Anticarul. — Totul e în zadar. Nu mă ruga degeaba. Și apoi nu sunt atât de bogat, ca să-mi arunc banii pe fereastră.

Visătorul. — Canalie bătrână, câine rău, nu vrei să-le cumperi? (face un gest și e gata să se repeadă să-l apuce de gât.)

Anticarul (tremurând). — Să văd, să nu zici că sunt un om rău, să nu crezi că n'am inimă îți dau doi poli pe aceste hârtoage vechi, pe care le voi arunca la coș. Și aceasta să-ți fac o favoare, mai mult de milă.

Visătorul. — Aceștia nu-mi ajung. Cu ce voi cumpăra cărbuni și pâine pentru aceia care mă așteaptă acasă, cu stomacurile goale? Copii flămânzi, îi voi lipsi de toate, mă înțelegi?

Anticarul. — Dar la Dracul, pentru ce nu te-ai apucat de alt sport? Ți-am spus de atâtea ori și ți-am repetat să te lași de vis. Poezia, credemă nu mai e căutată în zilele noastre. Romantismul de astă dată nu mai valorează nimic. Gândește-te la proza vieții, cât e de nemiloasă, și prețutul meu, știi că, la marele stadion al vieții, câștigă victoria și cursele, — gloabele și măgarii.

Visătorul. — Poate ai dreptate, sunt sătul de atâta morală, lasă-mă în pace.

Anticarul. — Lasă visul, nu poți trăi numai cu el, ar însemna să mori.

Visătorul. — Taci din gură, canalie, mizerabile! dacă mai rostești un cuvânt te strâng de gât.

Anticarul. — Haide! iați banii, adu cărțile și pleacă.

Visătorul (Numărând banii pe care îi dă anticarul). — Atât prețuești creerul oamenilor de geniu? și creerul meu, care e cuprins în scoarțele acestor volume.

Anticarul. — Marfă ușoară, — și așa le-am prețuit prea mult. Crezi că însemni azi ceva în literatură? Mă întreb care ar putea fi nebunul, să-ți editeze opera?

Visătorul. — Am nevoie de 40 de lei. Dă-mii și te las. Te voi binecuvânta.

Anticarul. — Fie, desbracă-ți pardesiul, și vei avea acești bani.

Visătorul. — Dacă ți-l dau, voi tremura de frig.

Anticarul. — Visurile tale îl vor înjocui. Te vei încălzi la flacăra inspirației.

Visătorul. — Mizerabile! Nu trebuie să-ți lipsească ironia. Îți place să umilești pe săraci

Anticarul. — După ce îți fae un bine, mă ocărăști? Haide! adu pardesiu și sfârșește n'am timp de pierdut.

Visătorul. — Dacă îmi iei pardesiul, voi îngheța de frig.

Anticarul. — Pe ce vrei să-ți dau banii, de care ai nevoie.?

Visătorul. — Pe cărțile astea.

Anticarul. — Parcă ne-am înțeles odată. Adaog dc i poli, e atât cât prețuesc pardesiul tău.

Visătorul. — Văd că ții cu tot dinadinsul să mă desbraci. Vulpe bătrână! ai o inimă de piatră. Ia-ți p rdesiul. (îl aruncă și anticarul îi dă bani.

Anticarul. — Acum dute cu Dumnezeu.

Visătorul (tușește). — Stai să mă încălzesc

o clipă. Mi-e rău. Iată în ce stare m'au adus mizeria și suferința.

Anticarul. — Nu, ele, ci visurile, te-au adus în săpă de lemn.

Visătorul. — Aceasta mi-a mai spus și nevastămea. Ea pretinde că numai datorită poeziei, suferim atâta. Poate că la urma urmei, are și dreptate, căei este știut că poeții sfârșesc în spital, s'au își dau sufletul la colțul unei străzi. (râzând dureros) Dar ce importă! Acesta e scopul strălucitor al visului de aur. Da al visurilor de aur.

Anticarul. — Nimic mai natural: nu se poate trăi cu visuri, nevasta dumitale are dreptate, sărmana mamă cu ce să hrănească copii — cu nuci?

Visătorul (Scuturat de tusea care se înteste) — Mi s'a înfipt un junghi în coastă. Doamne! mă doare cumplit pieptul (tușește și se ține cu mâna de piept). Știu că în curând voi muri ca un câine, alungat de toți. Nimeni nu mă va ajuta. Așa sunt oamenii, se gândesc mai întâi la interesele lor, și prea puțin le pasă, dacă un om cade în drum, răpus de suferință.

Anticarul. — Să scapi de sărăcie, m'am gândit prietene, că, ar fi bine să te faci măturător de stradă s'au supraveghetor.

Visătorul. — Și tu îmi vorbești astfel?

Anticarul. — Dacă nu-ți convine, atunci fâte Subsecretar de Stat.

Visătorul. — Nu-ți mai râde de mine, m'ăși fi mulțumit cu un post modest, dar mi s'a cerut studii, licență și certificate de recomandare.

Anticarul. — Bine, dar n'ai învățat carte? Ți-a fost mai scumpă poezia decât lumina învățătorei.

Visătorul. — M'am născut în Cetatea Visurilor, în cetatea luminei, acolo am învățat mai

mult decât alții, mai mult decât deținătorii de diplome, Acolo, — am învățat alfabetul frumosului, această chee sublimă a cerului.

✓ *Anticarul.* — Și atunci ce vrei mai mult? Îți rămâne să te hrănești cu visurile tale.

Visătorul. — Nu mai vreau nimic, nu mai aștept nimic, de la oameni. Invoc Moartea să mă scape de suferință.

Anticarul. — Ia seama Moartea nu e de parte de tine.

Visătorul. — Știu; boala mea e fără leac.

Anticarul. — Mai de parte de mine, să nu mă molipsească; Pleacă, pentru numele lui Dumnezeu. S'ar putea întâmpla vreo catastrofă, cum ești bolnav, s'ar putea să mori, iar lumea ar bănuia că eu, te-am ucis, te-am știâns de gât, să te jefuesc. — Sau mai știi eu ce. —

Visătorul. — Nu-ți fie teamă, iată plec. (În clipa când vrea să plece zărește la picioarele lui o cutie de carton, pe care o ridică și o desface.)

Anticarul. — Ce e?

Visătorul. — O cutie.

Anticarul. — Dămi-o. să văd ce e?

Visătorul. — Ce vrei să fie? Un gândac!

Visătorul. — Un cărăbuș de aur! Da, un cărăbuș de aur! Sunt bogat! Sunt bogat! (ese ca o furtună).

Anticarul. -- Săracul a înnebunit!

TABLOUL III

Acelaș cabinet de lucru ca în primul tablou.

Visătorul șede la birou și din cutie scoate cărăbușul care e învelit într'un pergament pe care îl desface.

Visătorul. — Un cărăbuș de aur, da, un cărăbuș de aur! Iată, un porte-bonheur în sfârșit, am găsit comoara visată. Ce ciudate hercule

și inscripții?! (citește) Acest cărăbuș a fost des-
prins, din colierul mării prețese a templului
din Denda ah. El, datează dupe vremea farao-
nilor, cari au stăpânit Egiptul, în anul 1700,
înainte de Cristos. Principesa era fiica marelui
preot Amon. și prin puterea ei divină, avea
darul, să răspândească binefacere, amor, sănătate
și fericire. Cu această putere magică, a investit
cărăbușul sacru. Este de ajuns ca acela care
va atinge cărăbușul să-și formuleze, oricare ar
fi dorințele, ca totul să se împlinească ca prin
farmec. (Visătorul lasă să-i cadă pergamentul
din mână, și luând cărăbușul îl ridică la înălțimea
privirei) O! Cărăbușule de aur! să fie oare cu
putință, ca prin puterea ta magică îmi vei re-
aliza visurile mele. de glorie și de mărire O!
Cărăbușule miraculos! ce-ai aparținut frumoasei
preotese Isis — din Hathor — dacă atât de
mare este puterea ta, — după cum grăește această
legendă, — Cărăbușule strălucitor. desfăți aripile
tale și poartă-mă spre îndepărtata țară a
Nilului — depune-mă la picioarele superbului
Sfynx și al Piramidelor, care domină nemărginita
pustie de nisip roșu, în care se scaldă soarele
de aur. Poartă-mă pe aripile tale, departe! căci
mi-e dor de libertate: și voesc să îngenuechez
acolo, pe treptele de marmoră ale marelui templu,
închinat lui Osiris și strălucitoarei Isis. Cărăbu-
șule miraculos! Depune-mă la umbra palmierilor
parfumați, schimbă prin puterea ta nemărginită
soarta nemiloasă a nefericitului visător. Dintr'un
om sărac și bolnav gonit și prigonit de toți, —
prin puterea ta, trimite-mi puterea, lumina, feri-
cirea și bogăția: Cărăbușule miraculos! ași voi
ca lumea să mă iubească, să mă respecte.
Alungă departe de mine, sărăcia și suferința,
schimbă-mi soarta! Poartă-mă pe aripile tale de

vis, spre țara îndepărtată a Prințesei din Hathor
călăuzește-mi pasul spre templul din Denderah
lasă-mă să îngenuchez acclo. — și pe malul
Nilului înflorit, — să ridic imn de slavă și de
glorie lui Osiris: binecuvântatului soare! (de sus
se coboară o perdea de gaze, se aude muzică
și cor în surdină, — visătorul adoarme, —
panoul pictat se ridică și se arată intrarea
templului din Denderah, Nilul și peisajul
Egyptului luminat de răsăritul soarelui, —
-ntreaga scenă se însuflețește)

TABLOUL IV

SCENA I

*Visătorul. Principesa din Hathor. I-a
sclavă. A doua sclavă. Popor. Cântărețe
harpiste, balet. Primăvara, Vara Toamna și
Iarna.*

*(La ridicarea cortinei, marea Preoteasă
coboară treptele templului urmată de suită.
Calea ei e așternută cu flori. I-a și a II-a
sclavă, o apără de razele soarelui, cu mari
evantaie de pene de păun, pe care le agită
cu lenevie. Principesa se apropie surâzătoare
de visătorul adormit).*

*Principesa. — Visătorul încă nu s'a deștep-
tat; și iată soarele, că își oglindește fața pe
care și-o scaldă în apele Nilului, ce s'a aprins
toată, ca o mare de lumină. O Soare! frumosul
Soare! Stăpânul nostru, cât ești de frumos!
Veniți să-ne plecăm frunțile, să ne prosternăm
în fața strălucitorului Osiris.*

*(Principesa și suita ei, deschid brațele și
le întind spre soare, salutând răsăritul
Se aude o muzică mistică, în surdină.
Ciripiul păsărilor din boschetela înflorite
răsună puternic.*

I-a sclavă. — Lumina zeului strălucitor, lumina lui, binecuvântată și caldă, să se reverse asupra visătorului. El, să se deștepte stăpână frumoasă, după cum toate păsările s'au deșteptat cum, și ciripesc.

Principesa — Da, păsările ciripesc, în boschetele parfumate și înflorite, dar visătorul doarme încă, sub boschetele parfumate și înflorite.

A II-a sclavă. — Stăpână prea mărită Regină a luminei, a bunătății și frumuseții, încearcă cu mângâioasa ta voce iubitoare să rostești numele tău și visătorul se va deștepta.

Principesa. — Visătorule, iată cărăbușul de aur, pe aripile lui puternice te a adus pe malul Nilului, din a cărui apă a răsărit frumoasa floare de lotus, visată de tine: Sunt lângă tine, sunt floarea inimei tale, haide deșteaptă-te! Îți poruncesc.

Visătorul (deschide ochii). — Această voce cerească, îmi pare că vine din altă lume. Dint' o lume supraomenească... ce vis ciudat! Să fie oare un vis? Dar nu, nu e vis, m'am înșelat... Da, e realitatea! E fericirea!

Principesa. — Da, e realitatea, te afli acum în țara lui Osiris. În țara splendidului vis de fericire.

Visătorul. — Dumnezeu! Cât e de frumos! Totul e numai farmec. Și tu principesă, frumoasă regină a luminei, ești poema visului meu. Apropie-te lumină [binecuvântată, splendid soare al frumuseții, apropie-te frumoasă floare de lotus.

Principesa. — Tu m'ai chemat în visul tău, și ți-am îndeplinit dorința. Iată-mă sunt lângă tine.

Visătorul. — Da! te simt. ești lângă mine. Ești tu frumoasă! farmecul divin, ești tu, iubire îmbătătoare, încălzește-mi inima mea.

I-a sclavă. — Osana! lui Osiris! Osana! fiicei lui Amon (poporul și sclavele cântă în cor) Osana! Osana!

Visătorul (îclinându-se) — Cu fruntea sărut țărâna, pe unde au trecut pașii tăi frumoasă principesă.

Principesa. — Ridică-ți fruntea senină și privește către soare; nu trebuie să-l iubești decât pe el, și pe Isis.

Visătorul. — Soarele! Da, iubesc soarele, căci el e izvor nesecat de viață. Da, iubesc soarele, care râde în privirea tă, frumoasă Isis! Amorul și fericirea s'au încarnat în tine. Un simțământ divin de iubire face să palpите inima Vino, principesă. Daruește mi surâsul tău, numai c clipă.

Principesa (surâzând). — Am zâmbit.

Visătorul. — Mă simt întinerit: Sunt fericit! Haide! să mergem împreună spre soarele care răsare.

Principesa. — Și eu, mă simt atât de fericită, când îmi adâncesc privirea în ochii tăi, simt că ochii mei se turbură.

Visătorul. — Te iubesc, prințesă. Lasă sufletul meu, ca un fluture, ușor, amețit de parfumul tău de floare de lotus, să vie să coboare beat de amor pe sânul tău, frumoasa mea.

Principesa. — Cât de frumos ciripese păsările, în jurul nostru. Parfumul poemelor tale, mă înalță pe aripi de vis, ce face să-mi crească pe nesimțite până la cer, și acolo simt prin tine, o neînțeleasă și nouă senzație de iubire.

Visătorul. — Principesă, nu am să-ți cer decât un singur lucru.

Principesa. — Ghicesc, o sărutare.

Visătorul. — Da, o sărutare! e o rază de

soare, desprinsă din inima lui Osiris. Lasă-mă să o culeg dupe buzele tale.

Principesa îl sărută în vreme ce sclavele și poporul cântă în cor. Osana. In jurul lor cad flori, baletul execută dansuri grațioase.

Principesa. — Aceasta-i sărutarea noastră de amor, acesta e ultimul sărut. E sărutarea despărțirii noastre! Dar, primește acest cărăbuș

Visătorul. — Un cărăbuș de aur!?

Principesa. — Da, însă cel adevărat. Tu nu ai avut până acum decât o imitație a cărăbușului pe care ți-l'am trimis pe pământul omenească, și a cărui putere e limitată. Acesta însă pe care ți-l dăruiesc, e cărăbușul cel adevărat, care va îndeplini dorințele tale. Îți va aduce bogăția visată, glorie și bucurie.

Visătorul. — Renunț la toate pentru tine.

Principesa. — Divinitatea mea mă oprește să te iubesc mai mult. Sărutarea pe care ți-am dato, înseamnă că trebuie să ne despărțim. Iată soarele apune, e semnul că trebuie să ne despărțim.

Visătorul. — Nu, nu e decât soarele amorului care nu face decât să răsară de acum în inima mea.

Principesa. — În amintirea acestei iubiri, care cuprinde dragostea unui poet, păstrează acest cărăbuș de aur, — pe care ți-l încredințeză preoteasa Isis, din Hathor, protectoarea îndrăgostiților.

Visătorul. — Il voi păstra totdeauna! și în totdeauna mă voi gândi la tine.

Principesa. — Da, aceasta e marea amintire, care face farmecul umanității întregi. — te las cu bine. —

Visătorul recade în aceeași moleșală din trecut, și adoarme în acelaș loc unde la aflat viziunea. Principesa, sclavele, credincioșii și baletul se retrag în vreme ce cortina se lasă).

TABLOUL V

DECORUL I

Visătorul și Rafaela

(La ridicarea cortinei visătorul se află la birou el se deșteaptă din vis. Iși trece mâna pe frunte.)

Visătorul. — Frumoasă prințesă!.. Floare de lotus!.. Dumnezeu meu, unde se află frumoasa zână, delicată floare, a dispărut, odată cu sclavele baletul și apa Nilului. Și toate acestea n'au fost decât un vis strălucitor! Acum iată-mă din nou singur, că mă găsesc în acelaș loc mai sărac, ca Iov, mai descurajat, ca nici o dată, mai nenorocit ca în trecut. O! Visul! Am adormit fără îndoială, și am visat!.. cât a ținut somnul meu, acest sărman creier, a urmărit himerele sale, frumoasele iluzii de splendoare și de bogăție. Și toate acestea, ea realitatea și suferința să fie în urmă și mai nemiloasă. Ei bine, îmi ajunge! Sunt sătul, hotărât. Această tortură trebuie să înceteze. Te las cu bine. Viață. Mai bine Moartea-Nirvana, inconștienței, a eternității negre, și liniștite, — care e lipsită de gânduri, unde nu se află iluzii și de asemenea, unde nu voi afla nici o decepție. *(desface un sertar de la birou din care scoate un revolver și îl îndreaptă țevă, spre frunte. Rafaela intră ca o furtună, agitând în mână o scrisoare. Văzând gestul bărbatului ei, se repede și îl dezarmează.)*

Rafaela. — Stai, nenorocitul, ce vrei să faci? ești nebun? Vrei să te sinucizi?

Visătorul. — Da, lasă-mă să mor.

Rafaela. — Trebuie să trăiești.

Visătorul. — Sunt sătul îți spun, e peste

puterile mele, să mai continui această viață de vis și de sărăcie.

Rafaela. — Nu vei mai suferi, prietenul meu, află că suntem bogați!

Visătorul. — E rândul meu să te întreb, ... ești nebună? Ce spui?

Rafaela. — Spun că suntem bogați. Avem două milioane.

Visătorul (clătinându-se). — Șahul Persiei, ți-a făcut acest cadou? haide spune: cine?

Rafaela. — Nu Șahul Persiei, ci bătrânul tău văr, care a murit subit, ne-a lăsat drept moștenire două milioane. O frumoasă avere, ce zici?

Visătorul. — Două milioane. Nu zău, vorbești serios? Două milioane?

Rafaela. — Da, două milioane, nici o centimă mai puțin.

Visătorul. — Dumnezeu! Două milioane!.. Cărăbuș de Aur! O scumpul meu cărăbuș! Frumoasă principesă! Tu frumoasa mea Principesă mi-ai spus adevărul.

Rafaela (îngrijorată). — Haide prietenul meu drag, scumpul meu soț, pentru aceasta, nu e nevoie să te frământă atât. Și apoi nu e prea mare suma de două milioane. Abia ne va ajunge cu ce să ne creștem copii.

Visătorul (cu bucurie). — Cărăbușule de aur, Cărbușule de aur, Cărăbuș sacru al inimei mele. — acum sunt bogat. Am aur! Aur! Aur Ha! Ha! Ha! Sunt bogat.

Rafaela (disperată). Prietenul meu! prietenul meu, vino-ți în fire.

Cortina se lasă încet, iar visătorul dansează de bucurie.

TABLOUL VI

Visătorul, criticul de artă, scriitorul, primul poet, al II lea cei șase adolescenți. — Visătorul are o înfățișare îmbătrânită. Părul lui e încărunțit. E îmbrăcat într'un halat alb, de mătase acoperit cu o hlamidă de aur. Fruntea lui e încoronată cu frunze de laur aurite, (ca împăratul Traian) Ș:ade pe un tron bogat ornat. *Criticul, scriitorul și ceilalți poeți.* Oamenii mai în vârstă ocupă fiecare câte un fotoliu. *Ceilalți șase poeți tineri sunt așezați cu modestie și timiditate.* Ei, la fiecare cuvânt, pe care îl rostește visătorul, se înclină cu profund respect. Iși scutura pletele și își așează lavaliera luându-și aere de ales al muzelor.

DECOR No. 3

Scena reprezintă acelaș decor din tabloul I, cu deosebirea că biroul de lucru al visătorului, a căpătat aspectul cabinetului de lucru al unui scriitor îmbogățit, ajuns la cele mai înalte culmi ale gloriei și bogăției.

Criticul (arătând perdeaua de catifea, care drapează peisagiul Egyptian al fundalului scenei). — Și mai păstrezi încă, scumpe maestre, această pictură în amintirea splendidei dumitale tinereți?

Visătorul. — E țara spre care mă întorc cu pasiune.

Scriitorul. — Ea reprezintă, ceia ce s'ar zice un peisaj Egyptian?

Visătorul. — Da, scumpi mei, e templul din Denderah. E valea rodnică și înflorită a Nilului, e țara plină de lumină a lui Osiris, — țara frumoasei Isis — Hathor, țara divinei preotese. Spre această țară mă întorc adesea

și nu vă puteți închipui, cât mă simt de fericit, — când îmi călăuzesc pasul spre această țară, spre această oază, Când mă aflu în Egypt, — inima și spiritul simt că, — îmi întineresc, și că, tot se reinprospătează, — sub pulsațiile unei vieți noi.

I iul poet. — Sunt fără îndoială, Maestre, aceste ținuturi sursa inspirației divine, care te-a îndemnat să scrii nemuritorul imn închinat lui Osiris?

Al II-lea poet. — Și scumpe Maestre, datorită aceluiași inspirații, dumneata ai dat la lumină splendidele cânturi închinare divinei Principese?

Visătorul. — O! Scumpii mei, discipoli, ea singură e sursa inspirației mele.

Criticul. — Câtă precizie în visurile dumitale. E de necrezut. Unicile poeme în acest gen. Cât adevăr cuprinde?! Și apoi ce inspirație fantastică. Dar .. descripția... superbă.

Scritorul. — Și unde mai pui emoția ce resimți. Sigur că scumpul meu maestru, a trebuit să resimtă neînchipuit de mult. Aceasta nici nu se poate imagina...

Visătorul. — Probabil.., Sigur! scumpii mei discipoli!

I-iul poet. — Nimeni, până în vremurile noastre, nu a cântat ca dumneata, scumpe maestre. cu atâta pasiune frumusețea și natura !...

Al II-lea poet. — Această frumusețe diafană, aproape, — această viziune se ridică mai presus de orice poate fi omenesc. Scumpul nostru maestru spune, că a avut marele, noroc că a putut să privească această viziune, pe care noi, ceilalți muritori. nu ne vom putea o nicădată înagina.

Visătorul (vădit plictisit) Da! Da.. scumpii mei..

Criticul (se ridică și la un semn, toți cei de față îl imitează). — Să nu abuzăm prea mult de bunătatea maestrului, — nu trebuie să-l obosim.

Scriitorul. — Firește, trebuie menajat! să nu-l obosim! Maestrul are datoria să treiască cât mai mult, și aceasta, pentru a se putea păstra cea mai strălucitoare aureolă de glorie, cenaclului nostru. (toți se înclină ca în fața unui idol.

Visătorul (voind să se ridice). — Așa dar! să ne vedem cu bine!

Criticul, — Scumpe maestre! nu te obosi prea mult.

I-tul poet. — Ai nevoie de liniște, scumpe maestre.

Visătorul (răspunde cu o ușoară înclinare a capului, la salutul discipolilor lui). — Să ne vedem cu bine dragii mei!

S C E N A II-a

Visătorul cum rămâne singur întoarce capul, spre perdeaua de catifea sub care se află mascat peisajul Egyptian,

Visătorul. — Denderah! Osiris!.. Amon!.. Isis,.. Hathor! Principesă! Principesă! (lasă privirea, ca apoi să o ridice din nou, — în privire îi e întipărită o strălucire stranie, de pasiune înfrigurată care îi luminează fața).
Imi vei răspunde însfârșit?

Vei răspunde chemărei mele? Divină principesă! Frumoasă preteasă din Hathor?! Iată au trecut treizeci de ani, de când te aștept, — și te aștept în zadar, — Tu mi-ai dat sărutarea divină, — sărutarea pe care am cântat-o

sărutarea visată, Am plâns de dragul tău; —
viziunea frumuseții tale am făcut o nemuri-
toare, prin cântările mele. Pentru întâiași dată
te-am immortalizat prin rime divine: Te-am
prea slăvit! prin cântece superbe, cari mi-au
adus gloria și bogăția. Tu, singură, numai
tu, mi ai dăruit acest succes strălucit. De la
tine doresc acum, o singură mulțumire sufle-
tească să aflu, Apari vis de lumină! princi-
pesă! și lasă-mă să îngenunchez în fața ta.
Recunosc că numai ție îți datoresc stima și
toate onorurile, pe care mi le aduc oamenii.
Iar tu, nu voești oare cel puțin să-ți mulțu-
mesc? O! principesă! voesc să te văd. Inima
îmi arde în piept, pentru tine. Surâsul tău, ca
zâmbetul zorilor, nu l'am uitat. Asemeni, nu
voi putea nici o dată uita grațiile tale, cari
sunt numai farmec! Fii bună, milostivă, —
iată! cu mâini tremurânde, pe care ți-le
întind, te chem! arată-te! comoară! spulberă
voalul de vis al trecutului. Te conjur. Te
invoc! te doresc, preoteasă din Hathor!
Principesă a luminei și bucuriei! apari!
Apari! Numai o singură dată. — lasă-mă,
să mă adâncesc în infinitul ochilor tăi frumoși
Fiică a cerului. Fiică a lui Osiris, te chem din
tot sufletul meu, — te doresc principesă
(înfrigerat visătorul apasă pe un buton, ce se
află pe biroul său de lucru, la această atingere
perdelele de catifea, se desfac încet, în lăturii
Visătorul s'a ridicat, dupe fotoliul lui, și
rămâne în extaz.)

Visătorul. — Ești tu principesă! (perdelele
care maschează intrarea templului din Denderah
se desfac și ele, iar în pragul templului stă
nemișcată umbra uorții.)

Visătorul și Moartea

(La vederea Morței, visătorul își acoperă îngrozit obrazul cu brațul)

Moartea. — Iată-mă! Sunt eu. Viața, într-o zi, mi te-a disputat mie. Ea, a voit să se bucure și să profite de cântecele tale, de tinerețea ta, și eu am renunțat, pentru o clipă la tine. Cred că ai petrecut destul! Vino, să-ți iau sufletul: care îmi aparține.

Visătorul. O!

Moartea. — Ce? Nu ai cântat oare destul frumusețea inreală? Nu ai trăit destul cu amorul tău iluzoriu, care a făcut să palpite inima ta, care ți-a răsvrătit simțurile? Nu te-ai mai ostenit dând crezare visurilor tale?

Visătorul (ridicând fruntea cu timiditate și durere). — Am tăit cu acest vis.

Moartea. — Și ai îmbătrânit tot cu el.

Visătorul. — Nu mai știu nimic. Visul meu însă n'a îmbătrânit, iluziile mele au rămas tinere. Sentimentele mele sunt tot atât de curate, ca și în trecut, senzațiile mele sunt tot atât de puternice, tot astfel ca dorințele mele arzătoare tot atât de arzătoare, ca lacrămile mele, de acum treizeci de ani. Sunt născut poet: sunt conceput, din această pastă pe care Dumnezeu, a rezervat-o numai copiilor Lui favoriți. Din această pastă care nu se alterează, care nu poate fi atacată, pe care nimeni nu o poate distruge, pentru că este fluidică! Spirit! suflet.

Moartea. — Intoarce-te așa dar la Dumnezeu, care străbate spațiul. Dar de drept corpul tău îmi aparține, el, trebuie să servească

drept hrană viermilor. Corpul tău, este numai al meu. Haide! vino! E un ordin pe care ți-l dau.

Visătorul. — Și tu, mă vei lăsa să intru în Templu? S'o caut? Voi găsi-o poate stând la picioarele tronului lui Dumnezeu.

Moartea. — În împărăția lui Osiris, plăsmuită din înălțimea nemărginită și fără de sfârșit, pasul tău nu va afla în calea lui nici o barieră de trecut. Viața—rivala mea; te-a amăgit făcându-te să capeți impresia fericirii, pe care nu ai putut, s'o afli pe pământ, printre oameni: Vino! la mine tu vei fi liber. Împărăția lui Osiris, e fără de sfârșit, — și nici un obstacol nu îți va ține calea.

Visătorul. — O! Te înțeleg!... Iată-mă! pe o rază de soare de aur, voi călători, străbătând drumul meu, care mă va călăuzi spre ea! în eternul azurat, mă voi contopi cu albastrul limpede al ochilor ei. În parfumul zefirului, în adierea lui și acel al valurilor, voi prinde sunetul vocii argintate a frumoasei prințese. Iată-mă din tot sufletul! Mă duc cu toată dragostea! mă duc spre ea! Mă întorc în armonia nemărginită a spațiului de unde am pornit! (el lasă să cadă de pe umerii lui hlamida de aur, și înaintează liniștit spre Moarte, în vreme ce cortina cade încet acoperindu-i ultimele cuvinte).

Pavel Al. Macedonski

Ultima scenă din tabloul VI a fost scrisă cu colaborarea poetel A. Monteoru.

Ministerul Învățământului P. R.

BIBLIOTECA CENTRALĂ

De acelaș autor

Cărți apărute :

1. *Fluturi de azur* (proză) 1916.
2. *Nuvele* (proză) 1926.
3. *Cetatea Morților* (Dramă mystică) 1929.
4. *Poeme Franceze* (în versiune franceză) 1929.
5. *Amintiri* (proză) 1939.

(epuizate)

6. *Cărăbușul de aur* (fantezie poetică) 1941.

Vor apare în Biblioteca Salonului Literar a ziarului
„Viața Literară și Artistică“ :

1. Poeme în proză.	10. Masca Neagră (roman).
2. Theatru I volum.	11. Povești pentru copii.
3. " II "	12. Cartea Vieții.
4. " III "	13. Florile Gândirei (cugetări)
5. Poeme Franceze.	14. Romante (versuri).
6. Theatru în versiune fran-
ceză (un volum).	15. Frumoasa Noptei (roman).
7. Microbul Morței (roman)	16. Schițe.
8. Nuvele.	17. Proza (în versiune fran-
ceză).
9. Floare de Trotuar (ro-
man).	

